

МОЛОДА НАЦІЯ

альманах

Вячеслав Липинський (1882–1931)

до 120-річчя від дня народження

- Тетяна Осташко. Вячеслав Липинський:
від посла Української Держави до УСХД.
Юрій Терещенко. Вячеслав Липинський і
Вільгельм Габсбург.
Мирослава Дядюк. В. Липинський на сторінках
щоденника й у листах Осипа Назарука.
Олексій Ясь. Архітектоніка та техніка викладу
«Листів до братів-хліборобів».

МОЛОДА

альманах

НАЦІЯ

«СМОЛОСКИП»

**Засновник і видавець
ВИДАВНИЦТВО
«СМОЛОСКИП»**

Державний реєстраційний номер
0250 від 26.07.1999

**Заснований у 1996 році
Виходить чотири рази на рік**

Паспорт видання – серія КВ, № 2033,
зарєєстровано 16.06.1996 р.
Міністерством України у справах преси та інформації

Адреса редакції: 03118, м. Київ,
пров. Балакірева, 1
Для листування: 01001, Київ-1, а/с № 25
Тел./факс: (044) 265-70-49
E-mail: journal@smoloskyp.kiev.ua

Редакційна колегія

Олена БАБКІНА, Тарас БАТЕНКО, Олег БІЛИЙ, Владислав ВЕРСТЮК (головний редактор), *Ігор ГИРИЧ* (заступник головного редактора, відділ «Архів»), *Володимир ГОРБАТЕНКО, Вілен ГОРСЬКИЙ, Валерій ДЕНИСЕНКО, Анатолій ЄРМОЛЕНКО, Віталій ЗАБЛОЦЬКИЙ, Георгій КАСЬЯНОВ, Василь ЛІСОВИЙ, Володимир МЕЛЬНИК, Юрій МЕЛЬНИК* (секретар), *Юрій МИЦИК, Олег ПРОЦЕНКО* (відповідальний редактор, відділ «Політична філософія. Політичні науки»), *Максим РОЗУМНИЙ, Сергій РЯБОВ, Віталій ЩЕРБАК, Наталя ЯКОВЕНКО, Валентин ЯКУШИК, Олексій ЯСЬ* (відділ «Історія ідей»)

Лариса БІЛИК (літературний редактор),
Олена НУЖНА (макет і верстка), *Євген НУЖНИЙ* (художнє оформлення)

Автори публікацій висловлюють свою власну думку, яка не обов'язково збігається з поглядами членів редколегії. За достовірність фактів, цитування творів та джерел відповідають автори публікацій.

Редколегія зберігає за собою право рецензувати, редагувати та скорочувати матеріали.

На обкладинці: фото Андрія Жука.

Формат 84x1081/32. Папір офсетний. Друк офсетний. Зам. №26
Віддруковано в друкарні ЗАТ "УКРТИППРОЕКТ".
03057, м. Київ, вул. Єжена Потьє, 12; тел.: (044) 490-21-77
Молода нація: Альманах. - К.: Смолоскип, 2002.- 280 с.

ISBN 966-7332-13-6

© «Смолоскип», 2002

ЗМІСТ

ТЕМА: АКТИВІЗМ VERSUS КУЛЬТУРА

- В. Липинський.* Завдання українського студентства 5

ІСТОРІЯ ІДЕЙ

- Богдан Гануаж.* Збірник «Z dziejów Ukrainy» – генеза, конструкція, зміст, рецепція 16
- Віталій Масненко.* Роль В. Липинського у становленні державницького напрямку української історіографії 36
- Тетяна Осташко.* Вячеслав Липинський: від посла Української Держави до УСХД 56
- Юрій Терещенко.* Вячеслав Липинський і Вільгельм Габсбург: на політичних перехрестях 91
- Мирослава Дядюк.* В. Липинський на сторінках щоденника й у листах Осипа Назарука 127

ПОЛІТИЧНА ФІЛОСОФІЯ. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

- Олексій Ясь.* Архітектоніка та техніка викладу «Листів до братів-хліборобів» 161

АРХІВ

- Наталія Черкаська.* Вячеслав Липинський і Йосип Потоцький (Історія одного листа) 202

РЕЦЕНЗІЇ. ОГЛЯДИ. БІБЛІОГРАФІЯ

- Барвара Шульга.* – Михайло Грушевський: життя, діяльність, творчість (з нагоди 135-річчя від дня народження). Ювілейне видання / Заг. ред. Любомира Винара // Український історик (Журнал історії і українознавства). – Торонто–Париж–Нью-Йорк–Київ–Львів, 2002. – Т. XXXIX. – Ч. 1–4 (152–155). 212

- Андрій Петрик*. Дрогобицький краєзнавчий збірник.
Огляд IV–VI випусків .....
- Олексій Ясь*. «Орлик» (1946–1948) – часопис таборової доби
(показчик змісту) .....

ХРОНІКА. ІНФОРМАЦІЯ

- Ідея університету та її втілення (*А. К.*). – Віртуальний
книжковий каталог (*Андрій Кулаков*). –
Меценати і музеї (*Богдана Костюк*). .....

Олексій ЯСЬ

**«ОРЛИК» (1946–1948) –
ЧАСОПИС ТАБОРОВОЇ ДОБИ**

(покажчик змісту)

Доба Ді-Пі¹ – цікавий та своєрідний період української еміграції у Західній Німеччині та Австрії, яка тривала протягом 1945–1951 рр. У цей повоєнний час величезна кількість українських втікачів волею долі опинилася у таборах переміщених осіб, які розміщувалися на західнонімецьких землях. Напружена військово-політична ситуація у повоєнному світі, змагання між колишніми союзниками антигітлерівської коаліції, концентрація у таборах представників різних станів та верств, вихідців з різних регіонів України, у т. ч. багатьох учених, митців, публіцистів, політиків, незвичайна камеральна психологічна атмосфера, призвели до самобутнього та напрочуд інтенсивного інтелектуального життя у відносно замкненому середовищі бараків.

Один з таких таборів для переміщених осіб розмістився у місцевості Штруб поблизу Берхтесгадену у Південній Баварії у колишніх казармах гірських стрільців. «Тут наш черговий етап у мандрівці в незнане. Довкруги високі, часто з засніженими шпильями гори, над якими царює Ватман (2.713 м.). Прегарні альпійські краєвиди, а в близькому доквіллі ще й декілька місць гідних окремої уваги, як, напр., славне Королівське озеро, копальні солі тощо», – зазначалося у таборівій хроніці 1946 р.²

¹ «Діпівський», «Ді Пі» – від англійського скорочення DP (Displaced Persons – переміщені особи). Див., приміром: The Refugee Experience: Ukrainian Displaced Persons after World War II / Ed. by W. Isajiw, Yu. Boshyk, R. Senkus. – Edmonton, 1992. – XXIV. – 517 с.

² Табір «Орлик» в Берхтесгадені: Положення // Орлик (Берхтесгаден). – 1946. – Ч. I. – С. 15.

Табір складався виключно з українців. Більшість з них раніше мешкала у Карлсфельді. Вони прибули до табору трьома транспортами. Інші потрапили туди з міжнародного табору «Інзуля», польського табору «Косцюшко» та за індивідуальними проханнями³.

2 червня 1946 р. відбулося відкриття табору, який отримав назву «Орлик». Тоді ж було обрано управу, яку очолив галицький лікар та публіцист, колишній в'язень німецьких концентраційних таборів Тома Лапичак (1914–1975)⁴. У таборі проводилися численні культурно-освітні заходи, зокрема було створено літературно-мистецький клуб, який мав п'ять секцій: письменників і журналістів, наукову, музичну, образотворчу та театральну. Функціонувало також ряд професійних об'єднань: Учительська громада, Лікарська секція, Секція інженерів і техніків, Об'єднання лісників і деревників⁵.

У червні 1946 р. у таборі розпочалося видання циклостилевим способом щомісячного журналу таборового життя «Орлик». Часопис виник у період переходу української таборової преси від «живих газет», надрукованих на звичайній друкарській машинці, що зазвичай розповсюджувалися в кількох копіях, до циклостилевих видань з накладом сто і більше примірників⁶. «Якщо не всі, то бодай якнайбільше таборових справ хочемо застійнити на папері, і для глибшої застанови нам усім, і як своєрідний документ для майбутнього, для історії», – відзначалося у редакційній статті першого числа «Орлика»⁷. Водночас підкреслювалося, що часопис має «бути органом громадської думки у всіх справах, що торкаються нашого життя в таборі, життя-буття усієї нашої політичної еміграції»⁸. Часопис виходив з червня 1946 р. до квітня 1948 р. Вийшло 22 номери у 21 випуску⁹.

³ Білинський А. Д-р Тома Лапичак. Людина – публіцист – громадянин (до хроніки української еміграції). – Мюнхен, 1986. – С. 35.

⁴ Див. докладніше про Т. Лапичака: Ukrainians in North America: A Biographical Directory of Noteworthy Men and Women of Ukrainian Origin in the United States and Canada / Ed. D. M. Shtohryn. – Champaign, 1975. – С. 391; Encyclopedia of Ukraine: У 5 т. / Ed. V. Kubijovyc (т. 1–2), D. Struk (т. 3–5). – Toronto–Buffalo–London, 1993. – Т. 1. – С. 49.

⁵ Білинський А. Вказ. пр. – С. 36–37.

⁶ Маруняк В. Українська еміграція в Німеччині і Австрії по другій світовій війні: У 2 т. – Мюнхен, 1985. – Т. 1: Роки 1945–1951. – С. 225.

⁷ Редакція. В дорогу // Орлик (Берхтесгаден). – 1946. – №1. – С. 1.

⁸ Там само. – С. 1.

⁹ Маруняк В. Вказ. пр. – С. 416.

«Орлик», як і ряд інших українських таборових часописів, протягом стислого періоду перетворився з журналу таборового життя на місячник культури та суспільного життя. Цьому сприяли інтенсивне культурно-освітнє життя у таборі та активні взаємини з українськими політичними, громадськими діячами і науковцями, що опинилися на західнонімецьких землях. Недарма вже з 6 числа (листопад 1946) «Орлик» виходив як місячник культури та суспільного життя. З того номеру він видавався нормальним, як на ті часи, друкарським способом, а функції видавця перебрало на себе видавництво «Орлик». Редакція та адміністрація розміщувалася: DP Lager Berchtesgaden-Strub, Bl.1., Zim. 138. Наклад часопису був виготовлений у друкарні С.Слюсарчука в Мюнхені. Але 1 номер (січень 1947), як свідчать вихідні дані, видрукуваний у видавництві «Орлик» у Берхтесгадені. Втім, тираж 2 числа (лютий 1947) видрукуваний у тій же друкарні С. Слюсарчука.

Журнал редагувала колегія. З подвійного випуску «Орлика» (березень–квітень 1947, №3/4) його видавцем стає Тома Лапичак, а місцем постійного друку до кінця існування – Sudost-Kurier, Bad Reichenhall. Ціна одного примірника, як зазначається у цьому числі, складала 4 німецькі марки. З 7 номеру (липень 1947) ціна часопису були знижена до 3 німецьких марок. З 11 числа (листопад 1947) змінилася й адреса адміністрації: Munchen, Rosenheimerstrasse 46a/Z.114.

«Орлик» був один з небагатьох часописів, який виходив за дозволом окупаційної адміністрації. Про це, свідчать написи на останній сторінках ряд номерів часопису: With Permission UNRRA-Team 543, Licence by UNRRA¹⁰, team 543 і т.п.

Незважаючи на те, що видавець часопису у той час тримався політичних поглядів у дусі мельниківської ОУН¹¹ на сторінках видання друкувалися найрізноманітніші статті та матеріали. Зокрема, в «Орлику» вміщувалися прозові твори, публіцистичні статті, розвідки та матеріали з різних наукових галузей і дисциплін, рецензії та огляди, хроніка та інформація про світові події, українське громадське, політичне, наукове та культурно-освітнє життя на еміграції, біжуча бібліографія та інших. У часопису публікува-

¹⁰ UNRRA – United Nations Relief and Rehabilitation Administration (Адміністрація допомоги та відновлення Об'єднаних Націй). Інституція ООН, яка разом з окупаційною владою, опікувалася матеріальною допомогою переміщеним особам.

¹¹ Білинський А. Вказ. пр. – С. 37–38.

лися статті відомих українських вчених і публіцистів Л. Білецького, Ю. Бойка, П. Герасименка, П. Голубенка, О. Грицая, В. Державина, Б. Крупницького, В. Петрова, В. Радзиковича, А. Фіголя, М. Шлемкевича та інших. В «Орлику» друкували уривки з поезій та вірші Ю. Липи, О. Ольжича, О. Теліги, Лесі Українки, І. Франка та інших. У 9 числі (вересень 1947) журналу був надрукований лист Д. Донцова до голови МУРу У. Самчука про дискусію стосовно шляхів розвитку української літератури у міжвоєнний час. Вміщувалися переклади статей Д. Ф. Даллеса, П. Друкера, А. Лоу, Е. Мунье, Д. Л. Сайерса, у т.ч. матеріали про інтелектуальні новації в європейському житті та модерні філософські течії (екзистенціалізм, персоналізм та ін.), політичні та економічні тенденції у західному світі тощо. На сторінках часопису розгорталися й цікаві наукові та суспільно-політичні дискусії, зокрема Б.Крупницького з В. Петровим (В. Бером)¹². Їхні розвідки були перевидані у другому номері «Молодої нації» (2002)¹³.

У журналі так і не виникло постійної системи відділів та рубрик, хоча певні тенденції щодо їхнього виділення спостерігаються впродовж 1947-1948 рр. Розглядаючи зміст часопису можемо дійти висновку, що на часі було питання про виокремлення: відділів хроніки та інформації, рецензій, біжучої бібліографії. Втім, імовірно найголовнішу проблему складало величезне розмаїття проблемно-тематичних ліній у статтях, які вміщувалися в «Орлику». Вочевидь їх було надзвичайно складно розмістити в якихось сталих відділах та рубриках.

У квітні 1948 р. вийшло останнє число часопису. Видання припинилося через труднощі фінансового, матеріального та організаційного характеру. На разі слід згадати про німецьку грошову реформу 1948 р. та початок переїзду українських емігрантів до Сполучених Штатів, Канади та інших країн. Відтак, «Орлик» розділив долю більшості таборових видань діпівської доби.

Незважаючи на короткий термін побутування в «Орлику» було опубліковано ряд цікавих розвідок та матеріалів з різних галузей та дисциплін української науки. Вони й до сьогодні становлять неабиякий інтерес. Окрім того часопис є важливим джерелом з історії української еміграції таборової доби у Західній Німеччині.

¹² Крупницький Б. Теорії доби і сучасність // Орлик (Берхтсгаден). – 1947. – №8. – С. 7–12; №9. – С. 1–5; [Петров В. П.] Бер В. Проблема епохи // Там само. – 1947. – №10. – С. 4–8.

¹³ Молода нація: Альманах. – 2002. – №2 (23). – С. 40–74.

* * *

Показчик змісту «Орлика» укладено за порядком розміщення статей та матеріалів у кожному номері часопису. Всі числа журналу описані de visu. Друкарські помилки і огріхи виправлено без застережень. Заголовними літерами подано назви рубрик, які запроваджувалися у деяких числах часопису. Майже повний комплект «Орлика» (за винятком № 1) зберігається у бібліотеці видавництва «Смолоскип». Перше число журналу надав автору доктор історичних наук Сергій Іванович Білокінь, за що складаємо йому щирю подяку.

ПОКАЖЧИК ЗМІСТУ

Орлик. Журнал таборового життя (Берхтесгаден). – 1946. – Ч. 1: (Червень). – 20 с.

- Редакція. В дорогу. – С. 1–2.
- Управа табору «Орлик». [Від управи]. – С. 2.
- Д-р Тома Лапичак.* Засадничі справи. – С. 3–7.
- І. Франко.* З циклю «На старі теми». – Ч. 1. – С. 7.
- Д-р Остап Грицай.* Азиль Духа. – С. 8–9.
- Р. О.* Кооператива чи господарський відділ. – С. 10–11.
- Р. Г.* Мешканеве питання по таборах. – С. 11–12.
- І. Кер.* Месниця за народні кривди (Малий фейлетон). – С. 13–14.

ТАБІР «ОРЛИК» В БЕРХТЕСГАДЕНІ:

- Положення. – С. 15.
- Мешканці табору. – С. 15.
- Адміністрація. – С. 15.
- Церкви. – С. 15.
- Школи. – С. 15.
- Літературно-мистецький клуб. – С. 15.
- Хори. – С. 16.
- Пласт. – С. 16.
- Філія т-ва українських політичних в'язнів. – С. 16.
- Професійні організації. – С. 16.
- Відкриття табору. – С. 16.
- «Мірандоліна». – С. 17.
- Концерт солістів. – С. 17.
- Відкриття літерат.-мистецького клубу. – С. 17.
- Спортове Т-во «Орлик». – С. 17.

О. К. День матері в Травнштайні. – С. 18.

Іч. Життя в таборі Нойбасрн. – С. 18–19.

Кооператор. Діяльність кооперативи «Самопоміч» у таборі «Орлик». – С. 19–20.

Орлик. Журнал таборового життя (Берхтесгаден). – 1946. – Ч. 2: (Липень). – 22 с.

Д-р Остап Грицай. Причастя Душам. – С. 1–2.

Д-р Тома Лапичак. Злочин лихви. – С. 3–5.

Інж. Лев Яцкевич. За п'ять дванадцять. – С. 6–7.

Д-р Остап Грицай. Кукіль у хлібах. – С. 8–9.

Учасник. Після ширших сходин... – С. 10–12.

Виділовий. Спорт і наші завдання. – С. 13–14.

М. Щербак. Во ім'я правди [вірш]. – С. 14.

Катря Гриневчева. Як я Вас бачу... – С. 15–16.

ДОПИСІ:

Вистава в Баден-Баден. – С. 16.

В. М. Травнштайн. З приводу однієї імпрези. Спорт. – С. 16–17.

ТАБОРОВА ХРОНІКА:

Перше Св. Причастя дітей. – С. 18.

Об'єднання українських жінок на еміграції. – С. 18.

Виставка учнів образотворчої студії. – С. 18.

Реферати на часі. – С. 18.

Доповідь д-ра Шлемкевича. – С. 19.

Конференція представників товариств і організацій. – С. 19.

Дитячий садок. – С. 19.

Літературний вечір в пам'ять І. Франка. – С. 19.

Школи в таборі. – С. 20.

Академія пам'яти Кандиби-Ольжича. – С. 20.

Наукова конференція УВАН. – С. 20.

Золотоверхий Київю – С. 20–21.

Театр В. Блавацького в Берхтесгадені. – С. 21.

Посвячення Православної церкви. – С. 21.

Вибори до Таборової ради. – С. 22.

В. Й. П. Посмертна згадка [Маріян Сохань]. – С. 22.

Орлик. Журнал таборового життя (Берхтесгаден). – 1946. – Ч. 3: (Серпень). – 25 с.

Д-р Остап Грицай. Невмируща сила. – С. 1–4.

Д-р Тома Лапичак. Шляхом важливого іспиту. – С. 5–9.

Леся Українка. Чи довго ще? [вірш]. – С. 9.

Кн. Німці про українську культуру. – С. 10–12.

К. Окунь. Світло з катакомб. – С. 13–15.

Проф. Володимир Радзикевич. В очікуванні днів, які придуть. – С. 16–17.

Михайло Орест. Серпень [вірш]. – С. 17.

З ТЕАТРУ:

Гостинна театру В. Блавацького. – С. 18–20.

«Рожеве павутиння» Я. Момонтова. – С. 21–22.

Т.Роджер. Економічний підхід до історії (Уривок). – С. 22.

ХРОНІКА ТАБОРУ «ОРЛИК»

Наукова конференція УВАН. – С. 23

Концерт хору «Трембіта». – С. 24.

Свято княгині Ольги. – С. 24–25.

Акція фахового перевишколу. – С. 25.

Вибори в таборі «Орлик». – С. 25.

Орлик. Журнал таборового життя (Берхтесгаден). – 1946. – Ч. 4: (Вересень). – 26 с.

Д-р Остап Грицай. Метаморфоза століть. – С. 1–4.

Д-р М. Шлемкевич. Спільнота і особа. – С. 5–7.

Проф. Е. Козак. В обороні мистецтва. – С. 8–10.

Д-р Тома Липичак. За правопорядок у таборовому житті. – С. 11–15.

Спектатор. Про вироби С. 16–21.

ХРОНІКА ТАБОРУ «ОРЛИК»

Початок акції пере вишколу. – С. 22.

Концерт проф. Р. Савицького. – С. 22.

Повторення вистави «рожеве павутиння». – С. 22.

Концерт квартету Губерт Авмер. – С. 22.

Виклад проф. Ст. Конрада. – С. 22.

Концерт Ореста Руснака. – С. 22.

Доповідь проф. д-ра Лоція. – С. 23.

Театральний і концертний вечір. – С. 23.

Доповідь проф. Ст. Конрада. – С. 23.

Нова доповідь д-ра М. Шлемкевича. – С. 23–24.

Курс еспанської мови. – С. 24.

Вечір в честь письменниці Катрі Гриневицевої. – С. 24.

- Виклад д-ра Софії Парфенович. – С. 24.
 Доповідь проф. В. Січинського. – С. 25.
 Виклад д-ра А. Фіголя. – С. 25.
 Вистава п'єси «Мартин Боруля». – С. 25.
 Виклад ректора УТГІ В. Доманицького. – С. 25.
 День фізичної культури. – С. 25–26.
 Концерт В. Матіша. – С. 26.
 Концерт Б. Максимовича. – С. 26.
 Обговорення української образотворчої вистави. – С. 26.
 Другий виклад проф., д-ра Лоція. – С. 26.
 Вистава п'єси «Король стрільців» Івана Керницького. – С. 26.

Орлик. Журнал таборового життя (Берхтесгаден). – 1946. – Ч. 5: (Жовтень). – 24 с.

- Д-р Остап Грицай.* Сальон. – С. 1–5.
Д-р Тома Лапичак. Думки у Свято св. Покрови. – С. 6–11.
Д-р Роман Глінка. Світові події, наше положення і ми... (Думки з реферату принагідно виголошеного в Таборовому Ключбі). – С. 12–16.
О. Ольжич [вірш]. – С. 16
Василь Юник. Голос селянина: Не марнуймо дорогого часу. – С. 17.
Д-р Остап Грицай. Дві мірки або як у нас критикують. – С. 18–21.

ХРОНІКА ТАБОРУ «ОРЛИК»

- Авторський вечір Ю. Клена. – С. 22.
 Заснування таборового клубу. – С. 22.
 Постановка опери М. Аркаса «Катерина». – С. 22.
 Гости́на капелі бандуристів. – С. 22.
 Доповідь Д-ра О. Грицая. – С. 23.
 Академія в честь Івана Франка. – С. 23.
 Концерт соліста М. Антоновича. – С. 23.
 Вистава театру «Орлик». – С. 23.
 Доповідь – звіт Генерального секретаря ЦПУЕ [Центральне представництво української еміграції в Німеччині]. – С. 23.
 Свято покрови. – С. 23.
 Доклад Д-ра Р. Глінки. – С. 24.
 «Запорожець за Дунаєм» в таборовому театрі. – С. 24.
 Реферат Д-ра М. Шлемкевича. – С. 24.
 «Золотоверхий Київ» – Доповідь О. Повстенка. – С. 24.

Орлик. Місячник культури і суспільного життя (Берхтесгаден). – 1946. – Ч. 6: (Листопад). – 32 с.

Зі Святом Листопада: В ХХVIII роковини (1.XI.1918–1.XI.1946) [вірш]. – С. 3–4.

Богдан Кравців. 1.11.1918 [вірш]. – С. 4.

Др. Остап Грицай. Зброс моя золотая! В Листопадові роковини ХХVIII (1.XI.1918–1.XI.1946). – С. 5–9.

Проф. П. Герасименко. Думки до сучасної світової кризи. – С. 9–10.

Петро Ромен. Вісті з України. – С. 11–15.

Петер Ф. Друкер. Робітник советської індустрії [Передрук зі скороченням з фр. часопису «Choix», 1946, Nr. 70]. – С. 15–17.

Артур Сальтер. Свобода слова. – С. 17.

Др. Т. Липичак. За мораль в суспільно-громадському і політичному житті. – С. 18–22.

К. Сайгак. Стефан. – С. 23–26.

О. Г. Українська Образотворча Вистава в таборі «Орлик» в Берхтесгадені. – С. 27–28.

Надіслані журнали і часописи. – С. 29.

Образотворча виставка від 8.IX–20.IX.1946 в таборі «Орлик» в Берхтесгадені (світлина). – С. 30–32.

Орлик. Місячник культури і суспільного життя (Берхтесгаден). – 1947. – Ч. 1: (Січень). – 31, [1] с.

О. Кобець. Христова ялинка. – С. 1–6.

Др. Атанас Фіголь. Пласт і його відношення до зовнішнього світу (дому, школи, церкви і громадського життя) [Початок]. – С. 6–10.

С. Косар. Причинки до історії Волинської партизанки [Початок]. – С. 10–13.

Джон Фостер Даллес. Думки про советську закордонну політику [Передрук з часопису «Life», 3 червня 1946 р. Початок]. – С. 13–15.

Василь Косаренко-Косаревич. Відповідь є: німці! (із недрукованої книжки «Українці обвинувачують німців»). – С. 16–17.

Олег Залізник. До проблеми перевишколу. – С. 18–21.

Духова криза революції (Про екзистенціалізм і його наслідки). З часопису «Die neue Zeitung». – С. 21–22.

Т.У.П.В. [Товариство українських політичних в'язнів]. – С. 23.

Гр. Шевчук. «Сліпуча думка, наче лезо гостра». Посмертна збірка поезій О. Ольжича. – С. 24–26.

Інж. Л. Яцкевич. Як Альянти боролися з підводними човнами. – С. 26–27.

М. В. Україна в світлі нового п'ятирічного пляну. – С. 28–29.

З пресового фільму. – С. 29–31.

Надіслані журнали і часописи. – С. 32.

Орлик. Місячник культури і суспільного життя (Берхтесгаден). – 1947. – Ч. 2: (Лютий). – 31, [1] с.

Олена Теліга (В п'яту річницю смерті). – С. 1.

І. Дійсний. Позика. – С. 2–7.

Др. Атанас Фіголь. Пласт і його відношення до зовнішнього світу (дому, школи, церкви і громадського життя) [Закінчення]. – С. 7–9.

С. Косар. Причинки до історії Волинської партизанки [Закінчення]. – С. 10–12.

Джон Фостер Даллес. Думки про советську закордонну політику [Закінчення]. – С. 12–15.

Проф. Віктор Петров. Християнство й сучасність. – С. 15–18.

В. Косаренко-Косаревич. Українці і жиди (Лист до проф. др. Карля Ратенса). Гамбург, 20. Грудня 1946. – С. 18–23.

Еммануель Муніс. Персоналізм і персоналістичний рух [Передрук з «Die internationale Revue Umschau», 1946, Н. 2]. – С. 24–27.

С. К. «Від капіталізму до кооператизму» [Уривок з книги Інж. Л. Піснячевського «Від капіталізму до кооператизму». Париж, 1945]. – С. 28–29.

Ром-чук. Про тенденційність у мистецтві. – С. 30–31.

З пресового фільму. – С. 31–32.

Орлик. Місячник культури і суспільного життя (Берхтесгаден). – 1947. – Ч. 3/4: (Березень-Квітень). – [1], 32, [1] с.

Редакція «Орлика». До наших читачів. [зворот титулу]

Листування редакції. [зворот титулу]

Прометей України. – С. 1–3.

Петро Ромен. На переламі епох. – С. 4–7.

Юрій Луца. Львів. – С. 7.

Проф. К. Данилевський. Славетний український кобзар Іван Кучугура-Кучеренко (8 років від мученичої смерті). – С. 8–12.

Юрій Артюшенко. Українська еміграція і Карпатська Україна. – С. 12–16.

Олена Теліга [вірш]. – С. 16.

Дм. Кармазин. До проблеми українського націоналізму. – С. 17–22.

О. Кобець. Дещо з історії могили Т. Г. Шевченка (Нотатки з пам'яті). – С. 23–26.

М. Озерський. Афоризми. – С. 26.

Ю. Бойко. З якою совістю! (Нотатка на берегах повісті «Люди з чистою совістю» героя Сов. Союзу Петра Вершигори). – С. 27–29.

О. Ольжич. Візія [вірш]. С. 29.

О. З. З пресового фільму. – С. 30–32.

Нові книжки. – [С. 33].

Надіслані журнали. – [С. 33].

Від адміністрації. – [С. 33].

Орлик. Місячник культури і суспільного життя (Берхтесгаден). – 1947. – Ч. 5: (Травень). – [1], 32, [1] с.

З хроніки нашого життя. [зворот титулу]

Листування редакції. [зворот титулу]

Ю. Бойко. Е. Коновалець та Осередньо-Східні Землі [Початок]. – С. 1–7.

Петро Голубенко. М. Хвильовий і сучасність. – С. 8–14.

В. Петров. Антропологічні особливості українського народу [Початок]. – С. 15–18.

Немо. Корнійчук в ролі медіума і «Кобзар» Т. Шевченка. – С. 19–21.

Ю. Бойко. Про Василя Барку і про дещо принципове. – С. 21–23.

Микола Мирський. Гімназистик. (Уривок з поеми). – С. 23.

В. Косаренко-Косаревич. Східня Європа в призмі книжкових появ ЗДА [Початок]. – С. 24–26.

Др. П. Герасименко. Наука чи дискредитація? [З приводу книги проф. М. Єфремова «Закон гетероморфії (трансформації) атомів. Регенсбург: Видання «Українське Мистецтво», 1945»]. – С. 27–28.

Джон Л. Вравн. Про що думас сьогодні Франція. [Передрук з «Neue Auslese»]. – С. 29–30.

З пресового фільму. – С. 31–32.

Нові книжки. – [С. 33].

Надіслані журнали. – [С. 33].

Від адміністрації. – [С. 33].

Орлик. Місячник культури і суспільного життя (Берхтесгаден). – 1947. – Ч. 6: (Червень). – [1], 32, [1] с.

В трагічну хвилину [зворот титулу].

О. Жданович. Суворий і Великий. Олег Кандиба-Ольжич, як людина і революціонер (фрагменти). – С. 1–4.

О. Ольжич. Розкрийте зіниці... [вірш]. – С. 4.

Ю. Бойко. Е. Коновалець та Осередньо-Східні Землі [Закінчення]. – С. 5–11.

Д. Кирильчук. Босфор і Дарданели. – С. 11–14.

Михайло Козак-Кармеліта. Спомин про Симона Петлюру. – С. 15.

В. Петров. Антропологічні особливості українського народу [Закінчення]. – С. 16–19.

Олег Залізник. Думки про консолідацію. – С. 20–25.

В. Косаренко-Косаревич. Східня Європа в призмі книжкових появ ЗДА [Продовження]. – С. 25–28.

М. Вич. До проблематики образотворчого мистецтва. – С. 29–30.

П. Чухрай. Чи моральні афоризми В. Державина? – С. 30–31.

О. З. З пресового фільму. – С. 31–32.

Культурна хроніка. – [С. 33].

Орлик. Місячник культури і суспільного життя (Берхтесгаден). – 1947. – Ч. 7: (Липень). – [1], 32, [1] с.

З хроніки нашого життя [зворот титулу].

Є. М. Ю. Липа – поет. – С. 1–5.

Василь Барка. «Поет» [Теодосій Осьмачка. «Поет». Поема на 23 пісні. Регенсбург: «Українське слово», 1947]. – С. 5–11.

Д. Кирильчук. Трагедія одного континенту. – С. 11–15.

Січовик. Летюча Естрада (Кілька рефлексій). – С. 15.

Д. С-кий. Русифікація і большевизація Пряшівщини (На основі оповідань очевидця і газети «Пряшівщина»). – С. 16–17.

В. Ф-ук. Італія по війні (Розвиток італійських політичних відносин). – С. 18–22.

В. Косаренко-Косаревич. Східня Європа в призмі книжкових появ ЗДА [Продовження]. – С. 22–25.

Я. Дуб. Тенденції територіального росту української металургії. – С. 26–28.

Гаральд фон Бруннер. Голяндський соціалізм на нових шляхах [Передрук з віденського часопису «Die Furche»]. – С. 28–29.

РЕЦЕНЗІЇ.

«На Чужині». Журнал літератури і громадського життя. Кіль-Коріген. Ч. 5 – січень 1947, Ч. 6 – лютий-березень 1947. (О. Жданович). – С. 30.

Theodor Plievier. Stalingrad. Roman. Globus-Verlag, Wien, 1946. 416 с. (О. Ж.). – С. 30–31.

О. З. З пресового фільму. – С. 31–32.

Нові книжки. – [С. 33].

Надіслані журнали. – [С. 33].

Від адміністрації. – [С. 33].

Орлик. Місячник культури і суспільного життя (Берхтесгаден). – 1947. – Ч. 8: (Серпень). – [1], 32, [1] с.

З культурної хроніки [зворот титулу].

Ю. К. Микола Міхновський (Харківський період): 50-ліття народження українського націоналізму. – С. 1–6.

Б. Крупницький. Теорії доби і сучасність [Початок]. – С. 7–12.

Петро Ромен. Про історію українського народу [З приводу статті К. Литвина «Об истории украинского народа», «Большевик». – 1947. – №7]. – С. 13–19.

К. Гридень. З нотаток про недавнє минуле (Олександр Олесь – до третьої річниці з дня смерті). – С. 20–21.

Проф. Др. Ів. Розгін. Перлина нашої батьківщини. – С. 21–22.

В. Косаренко-Косаревич. Східня Європа в призмі книжкових появ ЗДА [Продовження]. – С. 23–25.

О. Жданович. МУР – в теорії і практиці (Кілька думок під дискусію). – С. 26–29.

М. Б. Плянування та статистика за совствів. – С. 29–30.

РЕЦЕНЗІЇ.

М. Капустянський, ген. штабу генерал-хорунжий. Похід українських армій на Київ-Одесу в 1919 році. – Книга перша (частина I і II). Вид. 2-ге. – Мюнхен, 1946. (Ю. Савченко). – С. 30–31.

Літературно-науковий збірник Культ.-Наукового В-ва. – Ганновер, 1946. – 130 с. (Н. Г.). – С. 31.

О. З. З пресового фільму. – С. 32.

Нові книжки. – [С. 33].

Надіслані журнали. – [С. 33].

Від адміністрації. – [С. 33].

Орлик. Місячник культури і суспільного життя (Берхтесгаден). – 1947. – Ч. 9: (Вересень). – [1], 32, [1] с.

З культурної хроніки [зворот титулу].

Б. Крупницький. Теорії доби і сучасність [Закінчення]. – С. 1–5.

О. Теліга. Поворот [Вірш]. – С. 5.

М. Береза. Коли сформувався український нарід? С. 6–9.

К. Гридень. Спомини з минулого (1906–1942): (Матеріяли до життєпису О. Теліги). – С. 9–11.

Д-р Остап Грицай. Банкрот літератури [Початок]. – С. 11–14.

Д. Донцов. Лист до голови «МУР-у» п. У. Самчука (21 липня 1947). – С. 14–18.

П. Герасименко. Думки про пізнання реального світу. – С. 19–21.

О. М. Хатня промисловість України (Наддніпрянщини). – С. 21–24.

В. Косаренко-Косаревич. Східня Європа в призмі книжкових появ ЗДА [Продовження]. – С. 25–26.

Проф. П. Ковалів. Нова концепція в дослідженні фольклору (З приводу праці: *Віктор Петров.* Український фольклор // УВУ. – 1947. – С. 1–142. Видання циклоstile). – С. 27–31.

О. З. З пресового фільму. – С. 31–32.

РЕЦЕНЗІЇ.

Р. Задеснянський. Леся Українка. – Видавництво «Українська Критична Думка», 1945. – 110 с. (О. Ж.). – С. 32.

Нові книжки. – [С. 33].

Надіслані журнали. – [С. 33].

Конкурс товариства українських політичних в'язнів. – [С. 33].

Орлик. Місячник культури і суспільного життя (Берхтесгаден). – 1947. – Ч. 10: (Жовтень). – [1], 32, [1] с.

З культурної хроніки [зворот титулу].

Д. Бродиш. Українська ідея життя. – С. 1–4.

В. Бер. Проблема епохи. – С. 4–8.

Д-р Остап Грицай. Банкрот літератури [Продовження]. – С. 8–11.

Адольф Лоу. Волі не здобувають дурничкою (На основі брошури: Adolph Low. The Price of Liberty. Подав Ігор Євшан). – С. 12–15.

М. В. Кредит у сільському господарстві України за часів московсько-більшевицької окупації. – С. 15–18.

Петро Голубенко. «Чи криза людини визвольного руху?» [З приводу статті Юрія Шереха «Прощання з учора» // Час. – 1947. – №29, 30/47]. – С. 19–22.

В. Косаренко-Косаревиц. Східня Європа в призмі книжкових появ ЗДА [Закінчення]. – С. 22–26.

Д-р М. М. За внутрішній лад еміграції. – С. 26–29.

О. З. З пресового фільму. – С. 29–31.

РЕЦЕНЗІЇ.

Д. Г. Фосфоризуюче болото. – С. 32.

Нові книжки. – [С. 33].

Надіслані журнали. – [С. 33].

Від адміністрації. – [С. 33].

Орлик. Місячник культури і суспільного життя (Берхтесгаден). – 1947. – Ч. 11: (Листопад). – [1], 32, [1] с.

Від адміністрації [зворот титулу].

З листів до редакції. Проф. Світозор Драгоманов [зворот титулу].

Петро Голубенко. ВАПЛІТЕ [Початок]. – С. 1–5.

Олег Залізняк. «Ceterum censeo...»¹⁴ (З нагоди 30-ліття Жовтневої Революції) [Початок]. – С. 5–10.

Д-р Остап Грицай. Банкрот літератури [Продовження]. – С. 11–15.

Д-р Степан Баран. Перші українські державники-соборники [Початок]. – С. 16–18.

Юрій Бойко. Одвертий лист до Ю. Шереха. – С. 19–23.

Яр. Гриневиц. Листопадові дні у Львові (Спомин з 1918 р.). – С. 23–25.

Дорота Л. Сайєрс. «Загадкові англійці» (Переклад з англ. Ігоря Євшана). – С. 26–29.

Ю. Б. «Починається земля, як відомо, від Кремля...». – С. 29–31.

О. З. З пресового фільму. – С. 31–[33].

Нові книжки. – [С. 33].

Надіслані журнали. – [С. 33].

Орлик. Місячник культури і суспільного життя (Берхтесгаден). – 1947. – Ч. 12: (Грудень). – [1], 36 с.

Юрій Клен (Освальд Бурггардт): Некролог [зворот титулу].

¹⁴ «Але, вважаю...» (лат.).

З культурної хроніки [зворот титулу].

Б. Крупницький. Українська суспільно-політична думка в 18 ст. I. Часи Мазепи [Початок]. – С. 1–4.

Петро Голубенко. ВАПЛІТЕ. 2. Шлях боротьби [Продовження]. – С. 5–9.

Олег Залізняк. «Ceterum senso...» [Продовження]. – С. 10–14.

Д. Кирильчук. Українська закордонна політика [Початок]. – С. 15–18.

Д-р Степан Баран. Перші українські державники-соборники [Закінчення]. – С. 18–23.

Д-р Остап Грицай. Банкрот літератури [Продовження]. – С. 23–27.

М. Орест. «Кум там, де коровай» (Відкритий лист до п. А. Животка). – С. 28–30.

Ю. В. СРСР сьогодні (За матеріалами советської преси). – С. 30–33.

О. З. З пресового фільму. – С. 34.

Зміст журналу «Орлик» за рік 1947. – С. 35–36.

Орлик. Місячник культури і суспільного життя (Берхтесгаден). – 1948. – Ч. 1: (Січень). – [1], 32, [1] с.

Координаційний Український комітет до Українського громадянства [зворот титулу].

Остап Грицай. Христос рождається. Триптих. – С. 1–3.

30 років тому... – С. 4–7.

Б. Крупницький. Українська суспільно-політична думка в 18 ст.: II. Закордонна Україна і Пилип Орлик [Продовження]. – С. 8–12.

Петро Голубенко. ВАПЛІТЕ. 3. Слідами Прометея [Продовження]. – С. 12–17.

Олег Залізняк. «Ceterum senso...» [Продовження]. – С. 18–20.

Д. К. Українська закордонна політика [Продовження]. – С. 21–23.

Др. М. М. Громадська консолідація еміграції. – С. 23–25.

М. Панямонський. Білорусь чи Кривія? – С. 26–27.

Ю. Б. З Советського Союзу. – С. 28–29.

РЕЦЕНЗІЇ.

Календар-Альманах на ювілейний 1948 рік (1648–1848–1948). Авгсбург–Мюнхен, 1948. – 208 с. (С. Юхимич). – С. 30.

Ю. Косач. Дійство про Юрія Переможця. Наклад. Вид. С-ки «Українське Слово». – Регенсбург, 1947. – 64 с. (Р. Є.). – С. 31.

- З пресового фільму. – С. 32.
 Культурна хроніка. – [С. 33].
 Листування редакції. – [С. 33].

Орлик. Місячник культури і суспільного життя (Берхтесгаден). – 1948. – Ч. 2: (Лютий). – 32, [1] с.

- М. С. Кров на квітах (Пам'яті Олени Теліги, Івана Рогача і Івана Ірлявського, розстріляних в лютому 1942 р.).* – С. 1–4.
М. Орест. Заповіти Ю. Клена. – С. 5–7.
Володимир Державин. Поезія і поетика Миколи Зерова [Початок]. – С. 8–11.
Петро Голубенко. ВАПЛІТЕ. 4. «Розпечений пером» [Продовження]. – С. 12–15.
Олег Залізник. «Ceterum censeo...» [Закінчення]. – С. 15–18.
Д. К. Українська закордонна політика [Продовження]. – С. 18–22.
Д-р Остап Грицай. Банкрот літератури [Продовження]. – С. 22–24.
С. Ю. Пр. Вугільна база України та її післявоєнне положення. – С. 25–28.
Я. О. Сьогочасна французька література. – С. 28–30.

РЕЦЕНЗІЯ.

- «Вежі» – місячник культури. – Ч. I. – Зошит I. – Мюнхен (О. З.). – С. 30–31.
 З пресового фільму. – С. 31–32.
 Бібліографія. – [С.33].

Орлик. Місячник культури і суспільного життя (Берхтесгаден). – 1948. – Ч. 3: (Березень). – 36, [1] с.

- Д-р Остап Грицай. Володарка слова. Тіням Катрі Гриневичевої (19.XI.1875–27.XII.1947).* – С. 1–7.
Проф. С. Гасвський (Єпископ Сильвестер). На послугах у сусідів (З пам'яток XV ст.). – С. 8–12.
Володимир Державин. Поезія і поетика Миколи Зерова (II) [Закінчення]. – С. 13–17.
Петро Голубенко. ВАПЛІТЕ. 5. Ідеологія і світогляд хвилювизму. 6. Революція і поступ [Продовження]. – С. 18–22.
Д-р Остап Грицай. Банкрот літератури [Продовження]. – С. 23–27.
С. Ю. Пр. Україна та питання Сибіру [Початок]. – С. 28–31.

Б. Крупницький. Богдан Хмельницький і традиції козацької державности. – С. 31–32.

Борис Веріго. Маси, техніка й лібералізм (З приводу книги Хозе Ортеги і Гассет «Повстання мас»). – С. 33–35.

З пресового фільму. – С. 35–36.

Бібліографія. – [С. 37].

Орлик. Місячник культури і суспільного життя (Берхтесгаден). – 1948. – Ч. 4: (Квітень). – 32, [1] с.

Леонід Білецький. Віруючий Шевченко. – С. 1–6.

Б. Крупницький. Українська суспільно-політична думка в XVIII ст. (III) [Закінчення]. – С. 6–8.

О. Залізник. 30-літній білянс большевицького експерименту. Мрії і дійсність. – С. 9–12.

Петро Голубенко. ВАПЛІТЕ. 7. Ідеалізм, матеріалізм і естетика [Продовження]. – С. 13–17.

Д-р Остап Грицай. Банкрот літератури [Продовження]. – С. 17–23.

С. Ю. Пр. Україна та питання Сибіру [Закінчення]. – С. 24–28.

РЕЦЕНЗІЇ.

Теок. Карикатури з літератури (фотографії з творчої парафії). Передмову написав Ярема Галайда. – Видавництво «Скоморох», Мюнхен, 1947. (Володимир Державин). – С. 29–30.

Jersy Szczepanczyk. Partyzanckim szlakiem. – Celle, 1947. – 204 s. (О. Жданович). – С. 30–31.

З пресового фільму.

П. Таращенець. Запитання маленької Нелі і відповідь Великого Заславського.

П. Ром. «Як би чого не трапилось»... – С. 32.

Бібліографія. – [С. 33].